

Energikvällen den 7 september 2023

32 medlemmar plus en medföljare deltog i Energikvällen.

Vår ordförande Gunnar Lundberg inledde med att presentera föredragshållarna Professor Magnus Henrekson tidigare VD för Institutet för Näringslivsforskning och Maria Sunér VD för Svemin-branschorganisationen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige.

Magnus inledde med att berätta om sin forskning kring de stora investeringsprojekten i Norrland som är en del av den gröna omställningen i Sverige. Han konstaterade att ett av projekten, H2GS, just idag informerat om att man säkrat 18 miljarder från en grupp investerare.

Forskningen som Magnus bedriver kommer att presenteras senare höst i form av tre huvudrapporter, företagsekonomisk analys, samhällsekonomisk analys samt effekter på elmarknaden om projekten genomförs.

Magnus framförde många kritiska synpunkter. Han ifrågasatte till exempel hur LKAB och SSAB ska lyckas när många mycket större projekt i världen inte lyckats. Det finns flera andra sätt att framställa koldioxidfritt stål.

Han ifrågasatte också lokaliseringen av H2GS anläggning i Boden? Visserligen ligger anläggningen i nära anslutning till elsystemet men långt från oceangående hamn och transporterna av malm och stål kommer äta upp stora delar av den lokaliseringvinsten.

Magnus ifrågasatte också hur tillräcklig elproduktionen ska kunna tas fram och vad den kommer att kosta? Det behövs dessutom stora investeringar i näten. Som ett räkneexempel pekade han på att elproduktionen kostar 70-80 öre/kWh i bästa fall. Till det kommer nätavgifter som gör att den totala kostnaden kan hamna på 1,50 kr/kWh. För att förse 70 TWh ny elanvändning motsvarar det 105 miljarder kr per år.

Han var också frågande till hur mycket högre pris som kan tas ut för koldioxidfritt stål jämfört med traditionellt stål och vilken del i värdekedjan som kan få del av ett högre pris.

Maria konstaterade att Magnus framfört i stort sett alla tänkbara negativa synpunkter. Det är inte lätt att bemöta alla dessa men hon menade att Sverige har en bra berggrund för metaller och goda utsikter för olika typer av gruvor. Man har stora användare av metaller nära t.ex. bilindustrin i Europa. Hon konstaterade samtidigt att den gröna omställningen kräver stora investeringar, inte minst när det gäller att få fram ny grön och billig elproduktion.

När det gäller exempelvis H2GS är det många stora professionella investerare som tror på projektet och gärna vill vara med. H2GS i Boden är det mest avancerade storskaliga, gröna industriprojektet i världen.

LKAB som är största medlemsföretag i Svemin är inne i en omfattande omvandlingsprocess med målet att ha en koldioxidfri produktion till år 2045. Man arbetar med att sätta en ny världsstandard för gruvbrytning, producera koldioxidfri järnsvamp samt bryta strategiskt värdefulla mineraler.

Efter de inledande föredragen följde en frågestund. Många av frågorna handlade om möjligheten att få fram ny konkurrenskraftig elproduktion på en dysfunktionell elmarknad.

Gunnar avslutade med att tacka föredragshållarna och överlämna varsin blomstercheck.

Wrapsen som serverades i olika smaker var väldigt bra tilltagna, goda och mättande.

Text: Nils Andersson och P-O Nilsson

Bild: Nils Andersson, P-O Nilsson och Helene Blomberg

